

Raadsvoorstel

Datum 3 december 2024

Onderwerp Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Collectie Overijssel
Versienummer 1

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De huidige Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Overijssel (GR HCO) moet hierop worden aangepast. De landelijke wijziging van de Wgr is vooral bedoeld om democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit gebeurt door het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

De noodzaak om de GR HCO te actualiseren conform de jongste wetgeving is door het HCO aangegrepen om daarnaast ook enkele specifieke wijzigingen ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling HCO door te voeren. Deze hebben met name betrekking op de naamswijziging in "Gemeenschappelijke Regeling Collectie Overijssel" en het verzoek van de gemeente Ommen tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel.

Financiële gevolgen

Betreft doel 531 Culturele basisinfrastructuur
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer

Bijlagen

1. Integrale regeling Collectie Overijssel.
2. Wijzigingsregeling Collectie Overijssel.

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

Geen zienswijzen in te dienen op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel (conform art. 1, tweede en derde lid, van de Wgr).

Datum 3 december 2024

Inleiding

De gemeenten Zwolle en Deventer hebben de wettelijke verplichte taak van archiefbeheer opgedragen aan Collectie Overijssel en zich daartoe verenigd in de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel. Daar waar het archieven van rijksinstellingen in de provincie Overijssel betreft neemt ook het Rijk deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel heeft besloten om de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 te wijzigen in de gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel. Voor deze wijziging wordt een aantal redenen genoemd:

1. De wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd.
2. Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel heeft op 29 september 2022 besloten om de statutaire naam van de gemeenschappelijke regeling te wijzigen in Collectie Overijssel.
3. De gemeente Ommen heeft verzocht om per 1 januari 2025 te kunnen toetreden tot de gemeenschappelijke regeling van het Historisch Centrum Overijssel.

Volgens de nieuwe Wgr had de aanpassing van de 'gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel' vóór 1 juli 2024 moeten plaatsvinden. Deze deadline is door alle Regionale Historische Centra in het land niet gehaald. De centra hebben gewacht op de uittreding van het Rijk uit de resp. gemeenschappelijke regelingen, zoals toegezegd. Dit is vervolgens nog niet gebeurd, maar het wachten op de uittreding heeft wel tot vertraging geleid. Een tweede reden is dat de behandeling van de nieuwe Archiefwet langer duurde dan verwacht en verdere vertraging heeft opgelopen door de val van het kabinet en de langdurige formatieperiode van een nieuw kabinet. Hierdoor kon de deadline van 1 juli 2024 niet meer worden gehaald.

Op basis van de Wgr (art. 1, tweede en derde lid) moet de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om binnen acht weken zienswijzen in te dienen op het voorstel om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen en de toetreding van de gemeente Ommen. Nadat ook de andere deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen en de eventuele zienswijzen zijn verwerkt in een definitief wijzigingsvoorstel, zal de gemeenteraad op basis van dat definitieve wijzigingsvoorstel afzonderlijk worden gevraagd om toestemming te verlenen voor het instemmen met de wijziging van de GR HCO. Hiervoor volgt een afzonderlijk raadsvoorstel.

Aan de raad wordt voorgesteld om geen zienswijzen in te dienen. De eerste reden daartoe is dat het gaat om een aantal wetstechnische wijzigingen die moeten worden doorgevoerd op grond van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. In de tweede plaats wordt met de naamswijziging van de gemeenschappelijke regeling een in de praktijk reeds bestaande situatie geformaliseerd. Tenslotte, het bestuur van Collectie Overijssel heeft ingestemd met de toetreding van Ommen. Met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt dit formeel geregeld.

Kader

- De Wet Gemeenschappelijke Regelingen 2022.
([wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740](https://wetten.nl/Regeling-Wet-gemeenschappelijke-regelingen-BWBR0003740))
- De Gemeenschappelijke Regeling HCO (2016).
[wetten.nl - Regeling - Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel - BWBR0042021](https://wetten.nl/Regeling-Gemeenschappelijke-regeling-Historisch-Centrum-Overijssel-BWBR0042021)

Datum 3 december 2024

Beoogd effect

Beoogd wordt met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling HCO om deze in lijn te brengen met de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). Ook wordt de naam van de gemeenschappelijke regeling aangepast in Collectie Overijssel. Tenslotte, de wijziging maakt de toetreding van gemeente Ommen tot de gemeenschappelijke regeling mogelijk.

Argumenten

1. Met de wijzigingen voldoet de GR Collectie Overijssel aan de eisen van de Wgr 2022 stelt.

De GR HCO is een zogenaamde “gemengde” regeling, ingesteld door de colleges van Zwolle en Deventer en het Rijk. Om deze reden heeft een aantal wetswijzigingen van de Wgr 2022 voor de GR Collectie Overijssel geen betekenis. Daarnaast zijn er eisen van de Wgr 2022 die wel in de GR Collectie Overijssel moeten worden opgenomen. Ook zijn er enige technische aanpassingen doorgevoerd. Bijlage 2 biedt een overzicht van de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel.

2. De naam van de gemeenschappelijke regeling is gewijzigd in “Collectie Overijssel”.

Als archief- en collectie beherende instelling heeft het Historisch Centrum Overijssel onlangs een naamwijziging doorgevoerd in “Collectie Overijssel”. Hiermee geeft de archiefinstelling aan voortaan de focus te leggen op collectiebeheer en collectievorming (van archieven, documenten, foto’s en dergelijke). Door nu ook de naam van de gemeenschappelijke regeling te veranderen in Collectie Overijssel worden de naam van de instelling en de onderliggende gemeenschappelijke regeling eensluidend en eenduidig. De herkenbaarheid en zichtbaarheid van Collectie Overijssel als archief beherende instelling in Overijssel wordt daarmee vergroot.

3. Gemeente Ommen treedt per 1 januari 2025 met terugwerkende kracht toe tot de gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel.

Gemeente Ommen wil per 1 januari 2025 toetreden tot de gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel. Vanwege de verschillende procedurele stappen die moeten worden gezet, en de afstemming met de verschillende GR-partners, kan dit niet meer vóór 1 januari 2025 worden geregeld. De toetreding van Ommen wordt daarom met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 geregeld.

Het Dagelijks Bestuur van de GR Collectie Overijssel heeft in haar vergadering van 28 maart 2024 ingestemd met de start van het toetredingsproces van de gemeente Ommen. De colleges van Zwolle en Deventer en het Rijk moeten instemmen met de toetreding van gemeente Ommen. Daartoe moeten de colleges van Zwolle en Deventer toestemming krijgen van hun gemeenteraden.

In de gemeenschappelijk regeling Collectie Overijssel is voor de stemverhoudingen geregeld dat in het Algemeen Bestuur de gemeente Zwolle en Deventer en het Rijk elk twee stemmende leden hebben. Ommen wordt door één stemmend lid vertegenwoordigd.

De toetreding van Ommen is een feit op het moment dat iedere deelnemer instemt met de wijziging. Dit hoeft niet in een bestuursvergadering te worden geformaliseerd, omdat art. 37 van de GR aangeeft dat het een besluit is van de Minister en de colleges.

Voor Collectie Overijssel is de beoogde toetreding van Ommen een positieve ontwikkeling. De Gemeenschappelijke Regeling wordt hierdoor versterkt en krijgt een bredere Overijsselse uitstraling. Door het voorgenomen vertrek van het Rijk uit de GR, blijven alleen Deventer en Zwolle achter en een

Datum 3 december 2024

GR met slechts twee deelnemers is een bestuurlijk smalle basis. Het is dus wenselijk dat een gemeente als Ommen toetreed.

Alternatieve mogelijkheden

Gemeente Zwolle had de wettelijke taak van archiefbeheer ook op een andere wijze kunnen uitvoeren, dan via een gemeenschappelijke regeling. Daar is niet voor gekozen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Niet van toepassing: het betreft hier een (wets)technische aanpassing van een bestaande gemeenschappelijke regeling.

Communicatie

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling Collectie Overijssel wordt gepubliceerd op <https://wetten.overheid.nl>

Financiën

Om Ommen de ruimte te geven de structurele exploitatiekosten in de meerjarenbegroting op te nemen is vanuit Collectie Overijssel een driejarig financieel ingroeimodel voorgesteld, waarbij de IMOC indexatie wordt gehanteerd.

In het derde jaar zijn de tarieven voor deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling van de Gemeente Ommen, naar verhouding, gelijk aan de tarieven voor Gemeente Zwolle en de Gemeente Deventer. Voor Zwolle zitten hier geen financiële consequenties aan.

Risico's

Een risico kan zijn dat gemeente Ommen of een van de andere deelnemers niet aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe zijn in de gemeenschappelijke regeling beschermende bepalingen opgenomen.

De voorgenomen uittreding van het Rijk kan ook een risico zijn, omdat de consequenties voor de Rijksbijdrage nog onduidelijk zijn. Naar verluidt blijft de Rijksbijdrage bestaan, zij het niet-geïndexeerd.

Vervolg

De vervolgstappen zijn dat Het college instemt met de wijziging, nadat de gemeenteraad daartoe toestemming heeft verleend. Dit moet op een later moment nog eens aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Openbaarheid

Dit raadsvoorstel is openbaar.

voorstel

Zwolle

Datum 3 december 2024

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer